

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.6.2024.3.8

Poznań, 1 lutego 2024 r.

Pani
Agnieszka Kruś
Dyrektor
Rodzinnego Domu Nr 5

ul. Piaskowa 6/1
61-753 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

---

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720 z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Rodzinny Dom Nr 5 z siedzibą pod adresem: ul. Piaskowa 6/1, 61-753 Poznań, w dalszej części dokumentu określana także w skrócie: „Placówką”, „POW” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Katarzyna Brzóska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu inspektorów, - Edyta Kita – starszy specjalista. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzone były w dniach: 6 grudnia 2023 r. oraz 4 i 5 stycznia 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Agnieszka Kruś, Dyrektor Rodzinnego Domu Nr 5</p>

(akta kontroli: str. 11-12)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Placówki, Panią Agnieszką Kruś,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji 5 wychowanków,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankiem Placówki oznaczonym symbolem: „D”,
- dokonano obserwacji dzieci: „A”, „B”, „C” podczas zabawy i aktywności w Placówce,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji kadry Placówki.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Rodzinnego Domu Nr 5 oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne.**

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Rodziny Dom Nr 5 jest publiczną Placówką, prowadzoną przez Miasto Poznań. Jednostka funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 czerwca 2008 r., znak: PS.II-9.90115/31/07, zmienionej decyzją z dnia 8 maja 2012 r., znak: PS-II.9423.4.6.2013.5 oraz zmienionej decyzją z dnia 10 października 2023 r., znak: PS-III.9423.7.2023.4, w sprawie wydania zezwolenia na czas nieokreślony na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pod nazwą: Rodziny Dom Nr 5 z siedzibą pod adresem: ul. Piaskowa 6/1, 61-753 Poznań, z liczbą 7 miejsc.

Placówka funkcjonuje w oparciu o statut Rodzinnego Domu Nr 5 w Poznaniu przyjęty Uchwałą Nr LXIX/1263/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z dnia 12 lipca 2022 r.

(akta kontroli: str. 14-19)

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Placówki określa Regulamin Organizacyjny Rodzinnego Domu Nr 5 przyjęty Zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania z dnia 8 grudnia 2023 r.

(akta kontroli: str. 20-56)

**Standardy opieki i wychowania
oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw**

1. Oględziny obiektu

Oględziny obiektu zostały dokonane 6 października br. w trakcie postępowania administracyjnego prowadzonego na wniosek Dyrektora Placówki Rodzinnego Domu Nr 5 o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego z liczbą 7 miejsc. W trakcie czynności kontrolnych Dyrektor Placówki sporządziła oświadczenie, z którego wynika, iż stan i wyposażenie Placówki nie uległy zmianie od momentu dokonania ww. oględzin. Zatem w badanym obszarze Placówka funkcjonuje **zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli: str. 57)

2. Kwalifikacje kadry

Dyrektorem Placówki jest Pani Agnieszka Kruś. Kwalifikacje Dyrektora Placówki zostały zweryfikowane podczas postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Miasta Poznania o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego z liczbą 7 miejsc. Kwalifikacje Dyrektora są **zgodne z art. 97 ust. 3 ww. ustawy.**

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej zatrudnionej w Placówce. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 11 wychowawców. Podczas kontroli w Placówce zatrudnionych było 5 wychowawców (1 na 0,5 etatu, 1 na 3,4 etatu oraz 3 na 1/4 etatu). Każda z tych osób ma wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Powyższe potwierdzono podczas oględzin dokumentacji kadrowej, z których sporządzono protokół, zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki. Powyższe jest **zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1-3 ww. ustawy.** Analizie poddano treść zaświadczeń lekarskich stwierdzających zdolność do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Analiza wykazała, że jedna z wychowawczyń zatrudnionych na jeden miesiąc legitymowała się zaświadczeniem do pracy na stanowisku nauczyciela/wicedyrektora w szkole. Nadto, podczas trwania czynności kontrolnych Dyrektor Placówki zatrudniła nowego wychowawcę. W dniu podjęcia zatrudnienia wychowawca nie posiadała zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego zdolność do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dyrektor Placówki przedłożyła inspektorom zaświadczenie lekarskie wychowawcy stwierdzające zdolność do pracy na stanowisku nauczyciela w przedszkolu. Podczas rozmowy Dyrektor oświadczyła, iż: „*Pani (...) pracuje na pełen etat*

w przedszkolu. Praca u mnie jest pracą dodatkową. Zobligowałam Panią (...) do jak najszybszego uzyskania zaświadczenia lekarskiego”. Poprawne zaświadczenie lekarskie zostało dostarczone przez Dyrektora Placówki 25 stycznia 2024 r. Dopuszczenie do pracy w Placówce pracownika bez ważnego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku jest **niezgodne z art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 58-77)

Podczas kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówka korzystała z pomocy 8 wolontariuszy, z których na pierwszy dzień kontroli, tj. 6 grudnia 2023 r., 4 współpracowało z Placówką. Z wszystkimi wolontariuszami zostały spisane porozumienia o wykonywanie usług wolontariackich. W stosunku do 7 z 8 wolontariuszy przedłożono oświadczenia stwierdzające, iż każda z tych osób nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Nie przedłożono oświadczeń stwierdzających powyższe w stosunku do wolontariusza, wobec którego Dyrektor oświadczył, że „Pan pojawił się w Placówce dwa razy i nie dopełnił formalności”. Zatem działania Placówki w tym zakresie są **niezgodne z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ww. ustawy**. Dalsze czynności kontrolne wykazały, iż żaden z ww. wolontariuszy nie figurował w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, co jest **zgodne z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 pkt 3a ww. ustawy**. Analiza dokumentacji dotyczącej wolontariuszy, z którymi Placówka współpracowała w trakcie czynności kontrolnych w zakresie zaświadczeń lekarskich wykazała, iż:

- a) w przypadku dwóch wolontariuszy, zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pracy na stanowisku wolontariusza zostały wystawione odpowiednio prawie 2 i 3 miesiące od rozpoczęcia świadczeń wolontariackich,
- b) w przypadku dwóch wolontariuszy przedłożone zaświadczenia lekarskie zamiast stwierdzać zdolność do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, stwierdzały zdolność do pracy na stanowisku:
  - „nauczyciel/wicedyrektor” w szkole, przy czym Dyrektor oświadczyła, iż wolontariuszka nie była skierowana przez nią na badania lekarskie,
  - „szef ochrony” w prywatnej firmie, przy czym w rozmowie z inspektorami Dyrektor podała, iż wolontariusz nie otrzymał skierowania do medycyny pracy, gdyż wskutek wypadku, którego doznał w swoim poprzednim miejscu pracy, nie dostałby zdolności.

Dalsza analiza dokumentów dotyczących czterech wolontariuszy, z którymi Placówka zakończyła współpracę w okresie kontroli wykazała, iż:

- a) jeden z wolontariuszy nie posiadał w ogóle zaświadczenia lekarskiego, przy czym Dyrektor oświadczyła, że: „Pan pojawił się w Placówce dwa razy i nie dopełnił formalności”,

- b) w przypadku jednej z wolontariuszek Dyrektor przedłożyła jedynie zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do pracy na stanowisku wychowawcy w Placówce, w związku z faktem, iż wolontariuszka ta zatrudniona była jako wychowawca w terminie wcześniejszym niż świadczenie usług wolontariackich. Jako wolontariusz nie legitymowała się odpowiednim zaświadczeniem lekarskim,
- c) w przypadku dwóch wolontariuszek, które po okresie wolontariatu zostały zatrudnione na stanowisku wychowawcy, nie legitymowały się wcześniejszymi zaświadczeniami lekarskimi stwierdzającymi zdolność do świadczenia usług wolontariackich.

Wobec powyższego uznać należy, że Placówka działała **niezgodnie z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 59-63, 79-134)

3. Wychowankowie umieszczeni w Placówce

Z analizy dokumentacji Placówki wynika, że w trakcie czynności kontrolnych w Jednostce przebywało 7 wychowanków. Wszyscy wychowankowie pochodzą z powiatu grodzkiego miasta Poznań.

(akta kontroli: str. 135)

W trakcie kontroli Dyrektor przedłożyła oświadczenie, z którego wynika, iż z uwagi na niepełnosprawność, wiek i dysfunkcje rozwojowe sześciorga wychowanków, niemożliwym jest przeprowadzenie z nimi rozmów. W dniach: 6 grudnia 2023 r. oraz 4 i 5 stycznia 2024 r., na podstawie art. 197a ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, dokonano obserwacji wychowanków. Z przeprowadzonych obserwacji został sporządzony protokół, który został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia. Obserwacje spontanicznych zachowań dzieci podczas zabaw i aktywności w Placówce nie wykazały żadnych niepokojących objawów.

(akta kontroli: str. 136-138)

4. Zapewnienie zaspokojenia potrzeb wychowanków

Sposób zapewniania przez Placówkę potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia zweryfikowano poprzez analizę oświadczeń złożonych przez Dyrektora Placówki, przedłożonej dokumentacji, obserwacji dzieci oraz rozmowy przeprowadzonej z wychowankiem Placówki, z której to rozmowy sporządzono zapis. Analizie poddano zapewnienie potrzeb dotyczących:

- 1) *wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia – jak poinformowała Dyrektor: „Zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami zdrowego żywienia wraz z jednoczesną indywidualną eliminacją z żywienia alergenów oraz nietolerancji pokarmowych, które są niepożądane dla danego wychowanka. Śniadania są przygotowywane w naszej kuchni zgodnie z zaleceniami i preferencjami smakowymi*

wychowanków. W ciągu tygodnia przedszkolaki mają zapewnione wyżywienie w przedszkolu (śniadanie, II śniadanie, obiad); szkolne dzieci otrzymują drugie śniadanie do szkoły (kanapki, musy owocowo – warzywne, owoc, zdrowa słodka przekąska, woda). Obiad jemy wspólnie, kolacja jest spożywana wspólnie”. Potwierdziła to wychowanka w rozmowie. Poinformowała także, że jedzenie jej smakuje, a ilość jest wystarczająca. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 137-138, 139-143)

2) *dostępu do opieki zdrowotnej* – podczas czynności kontrolnych ustalono, że wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej zgodnie z potrzebami i dysfunkcjami rozwojowymi w terminach najszybszych z możliwych. Dzieci korzystają też z pomocy następujących specjalistów: neurologa, alergologa, pulmonologa, urologa, endokrynologa, gastroenterologa, laryngologa, psychologa, ortopedy, nefrologa, okulisty, chorób zakaźnych, genetyka, immunologa, rehabilitanta, psychiatry, logopedy i pedagoga. Swobodny dostęp do opieki zdrowotnej podkreśliła również wychowanka „D”. Zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 139-143)

3) *zaopatrzenia w produkty lecznicze* – podczas kontroli stwierdzono, że wychowankowie mają zapewnione leki, zarówno te zapisane przez lekarza, jak i doraźnie i profilaktyczne w razie potrzeby. Jak podała Dyrektor: „Dzieci z Rodzinnego Domu Nr 5 są zaopatrywane zgodnie z wytycznymi specjalistów”. Powyższe ustalenia potwierdziła wychowanka „D” w rozmowie. Także oględziny wykazały, że leki przechowywane są w szafce zamykanej na klucz znajdującej się w kuchni. Biorąc powyższe pod uwagę, w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 139-143)

4) *zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* – jak podała Dyrektor: „W Domu Rodzinnym Nr 5 wychowankowie korzystają z środków specjalnego przeznaczenia medycznego tj. buty ortopedyczne, wkładki suplinujące, aparat ortodontyczny, ortezy, proteza mowy MÓWIK, SthetoMe – stetoskop osłuchujący płuca połączony ze zdalną diagnozą”. Jednocześnie Dyrektor poinformowała, że niektórzy wychowankowie korzystają ze specjalistycznych produktów żywieniowych, z uwagi na dietę bezglutenowo – bezmleczną, bezmleczną, bez jajeczną, ubogofruktozową i bez czekolady. Powyższe zostało potwierdzone podczas rozmowy z wychowanką „D”. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 137-138, 139-143)

5) dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka – Dyrektor podała: „Wychowankowie korzystają, zgodnie z wytycznym specjalistów i terapeutów, z muzykoterapii, AAC, WWRD, SI, zajęć rewalidacyjnych, zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć rozwijających komunikowanie się, zajęć rozwijających kompetencje społeczne”. Wychowanka potwierdziła dostęp do zajęć zarówno na terenie Placówki, jak i poza nią. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 139-143)

6) wyposażenia w:

a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb – wychowanka potwierdziła, że jest wyposażona w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku,

b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego – wychowanka posiada zabawki odpowiednie do swojego wieku i potrzeb,

c) środki higieny osobistej – wychowanka posiada niezbędne środki higieny, ma do nich stały dostęp.

Dyrektor Placówki ustosunkowała się do wyposażenia dzieci informując, że wychowankowie otrzymują wszystko zgodnie z potrzebami. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 137-138, 139-143)

7) zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne – ustalono, iż wychowankowie są wyposażeni w artykuły szkolne i podręczniki. Dyrektor wyjaśniła, że: „wychowankowie mają zapewnione podręczniki, pomoce i przybory szkolne zgodnie z potrzebami wskazanymi przez wychowawców, nauczycieli, terapeutów uczących w szkole i przedszkolu”. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 139-143)

8) kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, której wysokość, nie niższą niż 3% odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo – wychowawczej (...) – zasady przyznawania kieszonkowego określa Regulamin przyznawania kwoty do własnego dysponowania przez dziecko tzw. „kieszonkowego” w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego Rodzinny Dom nr 5 przy ul. Piaskowej 6/1 w Poznaniu. Stanowi on załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Domu Rodzinnego Nr 5, i został wprowadzony Zarządzeniem Nr 1a/2023 z dnia 6 grudnia 2023 r., w sprawie: nowego regulaminu kieszonkowego dla wychowanków, który zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2024 r. Jak podała Dyrektor Placówki: „Kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci ustala co miesiąc dyrektor, zgodnie z regulaminem”. Analiza nowego Regulaminu wskazuje, że: kieszonkowe otrzymuje każde dziecko powyżej 5 roku życia, i ustala się kwotę wyjściową dla każdego wychowanka

w wysokości 40 zł. Istnieje możliwość podwyższenia minimalnej kwoty, wg zasad określonych w dokumencie. Kieszonkowe jest wypłacane do 5 dnia każdego miesiąca w gotówce lub na konto bankowe wychowanka. Zarówno analiza list wypłat kieszonkowego, jak i rozmowa z dzieckiem wykazała, że w 2022 r. wysokość kieszonkowego dla jednego dziecka wynosiła 20 zł. Od września 2023 r., dwóch wychowanków, otrzymało kwotę wyższą – 30 zł i 40 zł – najstarsza wychowanka. Pozostali wychowankowie, w dalszym ciągu otrzymują 20 zł do własnej dyspozycji. Ponadto wychowanka „D” stwierdziła, że kieszonkowe otrzymuje co miesiąc i może dysponować nim według własnego uznania.

Na zestawieniach kwot wypłat kieszonkowego za poszczególne miesiące widnieją własnoręczne podpisy wychowanków, a w przypadku dzieci, które nie potrafią się podpisać, widnieje w miejscu podpisu symboliczny znak. Na listach widnieją daty otrzymania środków przez wychowanków. Zatem działania Placówki w tym zakresie są **zgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 139-143, 152)

9) *dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów* – ustalono, iż dzieci mają stały dostęp do produktów żywnościowych i napojów w kuchni. Dyrektor Placówki poinformowała, iż dzieci mają dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów zgodnie z zaleceniami specjalistów.

Swobodny dostęp do produktów spożywczych i napojów potwierdziła też wychowanka w rozmowie. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 137-138, 139-143)

10) *dostępu do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywa się:*

a) *w szkołach poza placówką opiekuńczo-wychowawczą (...)* – z przedłożonej dokumentacji wynika, że dwoje wychowanków uczęszcza do szkoły podstawowej, pięcioro do przedszkoli. Wychowanka w trakcie przeprowadzonej rozmowy poinformowała, że ma dostęp do nauki,

b) *w systemie nauczania indywidualnego* – jak podała Dyrektor Placówki, obecnie żaden z wychowanków nie korzysta z nauczania indywidualnego.

Wszystkie dzieci zobowiązane do realizacji obowiązku szkolnego, wypełniają go, zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 139-143)

11) *pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych* – jak podała Dyrektor: „W Rodzinnym Domu Nr 5 wychowankowie mają zapewnioną pomoc w nauce przez dyrektora, zatrudnionych wychowawców oraz wolontariuszy, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych, aktualnie nie ma potrzeby udziału w zajęciach wyrównawczych”. Wychowanka „D” potwierdziła, że otrzymuje pomoc w nauce i podczas odrabiania zadań domowych

w zależności od indywidualnych potrzeb; dzieci mają też zapewnione zajęcia wyrównawcze. Dodała, iż uczestniczyła w zajęciach wyrównawczych z języka polskiego i matematyki, oraz języka angielskiego. Zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 139-143)

12) *uczestnictwa, w miarę możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno– sportowych* – jak podała Dyrektor: „*Wychowankowie uczestniczą w miarę ich możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno – sportowych, uczestniczą w zajęciach chóru szkolnego i kościelnego, w kółku języka francuskiego. Uczęszczają na dodatkowe zajęcia z języka polskiego i matematyki. Korzystają z nauki jazdy na nartach*”. Udział w zajęciach na terenie Placówki i poza nią potwierdziła wychowanka. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 12 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 139-143)

13) *opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo-wychowawcza (...)* – nie dotyczy. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 139-143)

14) *pokrywania kosztów przejazdu do i miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo – wychowawczą (...)* – jak podała Dyrektor, na chwilę obecną ta kwestia nie dotyczy żadnego z wychowanków. Wszystkie dzieci albo są dowożone do szkół i przedszkoli przez autobusy szkolne/ przedszkolne. Ponadto Rodzinny Dom dziecka dysponuje samochodem, który jest wykorzystywany do dowożenia dzieci do szpitali, przychodni, czy też na spotkania z rodzicami i osobami bliskimi. Wychowanka w rozmowie poinformowała, że jest wyposażona w kartę PEKA, a na wycieczki i wyjazdy wspólne jeżdżą samochodem Dyrektora Placówki. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 14 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli: str. 139-143)

5. Dokumentacja wychowanków

Zespół inspektorów przeanalizował dokumentację prowadzoną przez Placówkę dla wychowanków: „A”, „B”, „C”, „D” oraz „F”.

Na podstawie analizy dokumentów ustalono, że wychowankowie są przyjmowani do Placówki na podstawie skierowań wydanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Analiza skierowań wykazała, iż w przypadku wychowanka „A” skierowanie zostało wydane 28 czerwca 2022 r., a dziecko w POW przebywało od 7 marca 2022 r.; wychowanka „D” skierowana została 25 stycznia 2022 r. a w POW przebywała od 1 stycznia 2022 r., natomiast wychowanek „E” skierowany do Jednostki został 10 maja 2022 r., natomiast w POW przebywa

od 1 maja 2022 r. Wychowankowie fizycznie przebywali w Placówce, zanim MOPR wydał skierowanie. Powyższe działania Placówki są **niezgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia**. Fakt wydania skierowania z mocą wsteczną nie upoważniał Dyrektor Placówki do przyjęcia dziecka w dniu, w którym nie dysponowała skierowaniem.

(akta kontroli: str. 153-159)

Dokumentacja ww. dzieci zawierała diagnozy psychofizyczne sporządzone po przyjęciu dziecka do Placówki. W przypadku wychowanków „B” i „C” diagnoza psychofizyczna została sporządzona niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, natomiast w przypadku wychowanka „A” termin sporządzenia diagnozy przekroczył miesiąc, co jest **niezgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia**. W diagnozie wychowanka „C” wpisana została błędna data urodzenia. Pod diagnozami znajduje się podpis psychologa sporządzającego ww. dokument, co jest **zgodne z § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia**. Diagnozy zawierają analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym; uwzględniono też analizę: rozwoju dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka, a także relacji dziecka z osobami najbliższymi i ważnymi dla niego, co jest **zgodne z § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia**.

Diagnozy psychofizyczne zawierają wskazania **zgodnie z § 14 ust. 4 pkt 1, 2 i 3 ww. rozporządzenia**, jednak nie zawierają wskazań dotyczących pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wskazań dotyczących przygotowania dziecka do usamodzielnienia, co jest **niezgodne z § 14 ust. 4 pkt 4 i 5 ww. rozporządzenia**. Nadto w przypadku wychowanków „B” i „C”, w diagnozach psychofizycznych, dokonano zapisu: *„Po ostatecznym uregulowaniu sytuacji prawnej, wskazane wydaje się rozważenie umieszczenia – przekazania dziecka do docelowej rodziny przysposabiającej przy ewentualnym uwzględnieniu kontaktów z babcią”* - zapis taki nie powinien zostać sporządzony przez psychologa w diagnozie psychofizycznej, gdyż o umieszczeniu dziecka w rodzinie przysposabiającej decyduje Sąd. Zatem powyższe rozszerzone wskazania, ujęte w diagnozie psychofizycznej są **niezgodne z § 14 ust. 4 pkt ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 160-167, 268-274, 313-319)

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano plany pomocy dziecku. Ustalono, że dla każdego wychowanka prowadzi się plan pomocy dziecku, co jest **zgodne z § 17 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

Analiza planów pomocy dziecku wszystkich wychowanków wykazała, że nie zawierają one daty ich sporządzenia oraz nie zawierają informacji o osobie sporządzającej, a jedynie podpis potwierdzający przyjęcie planu do realizacji. Powyższe uniemożliwia zweryfikowanie czy plany pomocy dziecku opracowane były niezwłocznie po sporządzeniu diagnoz oraz czy przy opracowaniu planów Dyrektor Placówki wspierany był przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co **uchybia art. 139 ust. 2 ww. ustawy oraz § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia**.

Z planu pomocy dziecku „D” wynika, że przy tworzeniu ww. dokumentu, tylko w przypadku wychowanki możliwe było wysłuchanie dziecka i wzięcie pod uwagę wyrażanych przez nie

opinii. W odniesieniu do pozostałych wychowanków, niemożliwym jest wysłuchanie dziecka i wzięcie pod uwagę wyrażanych przez nie opinii, z uwagi na wiek, niepełnosprawność i dysfunkcje rozwojowe, i taki zapis widnieje w dokumentach, co jest **zgodne z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia**.

Ustalono, że plany pomocy dziecku zawierają cel pracy z dzieckiem, co jest **zgodne z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia**. Dalsza analiza wykazała, że stosowane w Placówce formularze zawierają wszystkie wymagane obszary, tj. cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. Niektóre czynności zaplanowane względem dziecka sformułowano w sposób ogólny, nie wskazując jasno terminu ich realizacji. Kontrola wykazała, że we wszystkich analizowanych planach pomocy dziecku nie określono przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Powyższe jest **niezgodne § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

Stwierdza się, że plan pomocy dziecku opracowany jest na podstawie diagnozy psychofizycznej i dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w **§ 8 ust. 1 pkt 1-5 ww. rozporządzenia**, a także analizy: procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w Placówce, potrzeb dziecka we wszystkich sferach. Brane pod uwagę jest także środowisko, z którego dziecko pochodzi, jego rozwój edukacyjny oraz wpływ sytuacji kryzysowej w rodzinie na funkcjonowanie wychowanka w Jednostce, co jest **zgodne z § 15 ust. 4 pkt 1-3 ww. rozporządzenia**. Analiza dokumentów wykazała, że rodziny wychowanków, nie współpracują z asystentem rodziny, dlatego niemożliwe jest wykorzystanie oceny efektów pracy asystenta z rodziną przy opracowywaniu planu pomocy dziecku. Brak asystenta jest odnotowany w analizowanych dokumentach, co jest **zgodne z § 15 ust. 4 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

Ustalono, że plan pomocy dziecku jest modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, jednak brakuje daty dokonania modyfikacji planu, co uniemożliwia weryfikację częstotliwości dokonywania modyfikacji. Powyższe **uchybia § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia w zw. z art. 138 ust. 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 168-210, 275-288, 320-334, 358-362)

Podczas kontroli ustalono, że dla każdego dziecka prowadzone są karty pobytu dziecka. Analiza kart pobytu dzieci wykazała, że zawierają one wymagane obszary, tj. informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę aktualnej sytuacji dziecka. W karcie pobytu wychowanka „A”, w miesiącach: marcu 2022 r., styczniu i lutym 2023 r. odnotowano brak podpisu osoby dokonującej wpisu. Powyższe jest **zgodne z § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia**. Karty są uzupełniane nie rzadziej niż co miesiąc, co jest **zgodne z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 211-230, 289-298, 335-344)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce jest dokonywana ocena sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące, co jest **zgodne z art. 138 ust. 1 w zw. z art. 139 ust. 3 ww. ustawy**.

W protokołach z oceny sytuacji dziecka zostały sformułowane wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce i przesłane do Sądu, co jest **zgodne z art. 138 ust. 2 w zw. z art. 139 ust. 3 ww. ustawy.**

Analiza treści poszczególnych protokołów wykazała, że Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (zwany dalej „Zespołem”) realizował cele, do których został powołany, co jest **zgodne z art. 136 w zw. z art. 139 ust. 3 ww. ustawy.**

Kontrola wykazała, że Dyrektor Placówki, sporządzała opinie o: zasadności przysposobienia dziecka, kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko, zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu stwierdzenie, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie, zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej bądź o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu niezalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa, jest to **zgodne z art. 139a ust. 1 pkt 1 - 5 ww. ustawy.**

W analizowanej dokumentacji wychowanków „A”, „B” i „C” stwierdzono, że wiek, stopień dojrzałości oraz niepełnosprawność i dysfunkcje rozwojowe, nie pozwalają na wysłuchanie dzieci i uwzględnienie ich zdania przed dokonaniem oceny sytuacji dziecka, zatem działania Jednostki w tym zakresie pozostają **zgodne z art. 4a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 231-267, 299-312, 345-357, 363-372)

Dalsze czynności kontrolne wykazały, że Dyrektor Placówki w okresie objętym kontrolą była zobowiązana do złożenia wniosku do właściwego sądu o wszczęcie postępowania o wydanie zarządzeń wobec wychowanka „A”. Powyższy obowiązek został dopełniony, co było **zgodne z art. 100 ust. 4a ww.**

Analiza dokumentacji wykazała, iż wychowankowie „B” i „C”, którzy mają uregulowaną sytuację prawną, zostali zgłoszeni przez Placówkę do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu. Powyższe działanie było **zgodne z art. 100 ust. 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 373-386)

Działania Placówki na rzecz utrzymywania przez dziecko kontaktów z rodziną oraz powrotu dziecka do rodziny

Ustalono, iż Placówka umożliwia dzieciom osobiste i telefoniczne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi. W rozmowie z zespołem inspektorów, wychowanka przekazała, że utrzymuje kontakty z mamą, dziadkiem i tatą. Wychowankowie są odwiedzani przez bliskich w Placówce. Spotkania mają miejsce w jadalni. Ponadto, jak wynika z oświadczenia Dyrektor, spotkania są także organizowane w Fundacji „Dziecko w Centrum”. Pracownicy Fundacji, w porozumieniu z Dyrektorem i rodziną dzieci, ustalają harmonogram spotkań. Powyższe informacje znajdują potwierdzenie w dokumentacji wychowanków. Powyższe działania Placówki są **zgodne z art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy.**

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Książki kontroli” pod nr 2/2023.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół kontrolerów podczas kontroli, rekomenduję zachować należyłą dbałość o każdorazowe odnotowywanie podpisu przez osobę sporządzającą dany dokument oraz opatrywanie dokumentu datą.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości oraz 2 uchybień w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. niezwłocznie:

a) uzupełnić brakujące zaświadczenia lekarskie pracowników zatrudnionych w Placówce,

b) wystąpić o ponowne wykonanie badań lekarskich w przypadku pracowników posiadających nieprawidłowe zaświadczenia lekarskie,

oraz każdorazowo zatrudniać pracownika, który legitymuje się właściwym zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym brak przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy,

2. niezwłocznie:

a) uzupełnić brakujące zaświadczenia lekarskie wolontariuszy świadczących usługi w Placówce na podstawie porozumienia o wykonywanie świadczeń wolontariackich,

b) wystąpić o ponowne wykonanie badań lekarskich w przypadku wolontariuszy posiadających nieprawidłowe zaświadczenia lekarskie,

oraz każdorazowo dopuszczać do świadczenia usług w Placówce przez wolontariusza, który legitymuje się właściwym zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym brak przeciwwskazań do bycia wolontariuszem w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz złożyć stosowne pisemne oświadczenia, zgodnie z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 ww. ustawy,

3. każdorazowo opracowywać diagnozy psychofizyczne dla każdego wychowanka:

a) niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia,

b) uwzględniając w nich wskazania dotyczące pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, zgodnie z § 14 ust. 4 pkt 4 ww. rozporządzenia,

c) uwzględniając w nich wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia, zgodnie z § 14 ust. 4 pkt 5 ww. rozporządzenia,

4. opracowywać plan pomocy dziecku:

a) przy wsparciu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 139 ust. 2 ww. ustawy oraz § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia,

b) określając termin realizacji celów i działań, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,

c) określając przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,

d) przy dokonywaniu modyfikacji planu pomocy dziecku wpisywać datę dokonania tejże modyfikacji, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Rodzinnego Domu Nr 5, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 16 stron.

Katarzyna Brzóska
Inspektor wojewódzki

Edyta Kita
Starszy specjalista

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Edyta Kita
Starszy specjalista
07.02.2024 r